

nega besa nas spremljajo tudi vnaprej še kakšno uro hoje, vse tja do osrčja Kojnika.

Celotna pot po Kraškem robu je bila nekoč zgledno markirana; no, sedaj je, žal, »markirana« z nestrpnostjo in brezobzirnostjo prenapetežev, ki so res »vzorno« izsekali markacije z drevoja, na skalah pa jih razbijali ali premazali s sivo barvo. Kot je imel človek spočetka lahko določeno razumevanje za prizadevanja Podpejcev zoper objestnost nekaterih obiskovalcev, onesnaževanje in degradacijo okolja in podobno, pa nikakor ni moč razumeti in tolerirati tega izbruha nerazuma in brezobzirnosti.

Mi štirje smo vsi »poklapani« sledili poti in jo zlasti na razpotjih označevali po svojih najboljših močeh; med drugim smo postavili nekaj prav ljubkih kamnitih možičev. Videli bomo, če jih bodo Podpejci pustili »živeti«!

V soboto, 16. januarja, se nas je 27 »viharnikov« odpravilo na pot Hrastovlje–Zanigrad–Kojnik–Hrastovlje. Žal vreme ni bilo tako lepo kot pred tednom dni, toda dan je bil vseeno zelo lep in preživeli smo ga v prijetnem razpoloženju in dobri družbi. Iz Hrastovelj smo se spustili na dno Rižanske doline, nato pa zagrizli v kolena in se po hudourniški grapi in potem po sipkem flišu v ključih strojno povzpeli na Kraški rob in naprej na Kojnik. Vsi naši planinci so najprej osupli onemeli, ko so videli sledove uničenih markacij na poti, nato pa so kar deževala vprašanja: kako je to mogoče, kako so ukrepala planinska društva, občina, država, ali bomo kar poklekli in se sprijaznili z vsem in kje in kako se bo potem vse to končalo...

Precej megleni dan nas je to pot prikrajšal za razgled, delno smo to nadomestili z ogledom Zanigrada in Hrastovelj. Vasica Zanigrad pod Kraškim robom je popolnoma izpraznjena, toda zapuščene skromne hiš(k)e, postavljene v značilnih nizih, še vedno delujejo nekako prijazno. Pod vasico stoji romanska cerkva sv. Štefana s sliko »Poklon Modrih« (sv. Treh kraljev), ki jo je v 1. polovici 17. stoletja izdelal neznani slikar na usnju. Sliko je leta

letne voščilnice. V Hrastovljah smo si ogledali starodavni cerkveni tabor iz časov turških vpadov z romansko cerkvico z znamenitimi freskami, posebej cikel »Mrtvaški ples«. Najbolj vneti pa smo skočili na konec vasi pogledat še velik kip Šavrinke v obliki starogrške kariatide.

Pavel Pavlovec,
Koper

iz planinske literature

Planinske akcije in postojanke

To, kar je bilo prejšnja leta nekakšna brošurica, v kateri so bili zbrani podatki o celoletnih planinskih akcijah planinskih društev, včlanjenih v PZS, seznam planinskih postojank v slovenskih gorah in popis planinskih društev – članic PZS, ob tem pa še nekaj koristnih nasvetov o varni hoji po gorah, je letos prava knjižica vodniškega formata, debela sto strani, zvezana med pravimi barvnimi platnicami: Planinske akcije in postojanke 1999.

Vendar prvi videz vara: v tej embalaži in obliki ni ene same novosti, zaradi katere bi bilo mogoče govoriti o novi kakovosti te vsakoletne publikacije PZS.

Toda to je hkrati knjižica, ki je vsako leto – ne glede na trdno zacementirano vsebinski sklop – skoraj nepogrešljiv pripomoček pri načrtovanju planinskih poti in tur, pa tudi publikacija za zgodovino planinstva v Sloveniji: vsako leto se ve, katera društva sestavljajo PZS, kaj je vsako leto novega na področju planinskega založništva (vsaj tistih del, ki jih je izdala Planinska založba), katere nove planinske postojanke so zrasle v slovenskih gorah in katere niso več to, kar so bile, in katere nove zamisli uveljavljajo planinska društva pri organiziranju svojih prireditev – prijavljenih planinskih akcij pa je letos kar za 45 strani te knjižice – od 5. novoletnega srečanja na Plazu, ki ga je 1. januarja pripravilo PD Vipava, do Slovesa od 20. stoletja na Gori Oljki (v koledarju je si-

cer zapisano »od 19. stoletja«) v organizaciji PD Polzela in silvestrske noči – praznovanja na prostem ob kresu pri planinskem domu Brnica v organizaciji PD Liboje 31. decembra. Še nekaj koristnih napotkov in informacij je v tej knjižici, ki je izšla v nakladi 3500 izvodov in katere urednik je tajnik PZS Janko Pribošič.

M. R.

društvene novice

Dr. Bojan Špicar in njegovih 85 let

Dr. Bojan Špicar je 8. januarja letos dopolnil 85 let, ki pa jih s svojim videzom in živahnou naravo ne kaže.

V osnovno šolo je vstopil 1919. leta v Radovljici, gimnazijo je končal v Kranju, diplomiral je na pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je bil leta 1939 promoviran za doktorja prava. Naslednje leto se je zaposlil v socialnem zavarovanju pri krajevni bratovski skladnici na Jesenicah. Nemške okupacijske sile so ga spomladi 1941. z družino izselile v Srbijo. Preživljal se je najprej kot fizični delavec in kasneje kot nižji uradnik v podjetju Sartid. Po osvoboditvi Beograda se je zaposlil na Radiu Beograd. Avgusta 1945. leta se je vrnil v Slovenijo in ponovno začel delati v socialnem zavarovanju, in sicer v Glavni bratovski skladnici in Državnem zavodu za

socialno zavarovanje. Novembra 1946. leta je bil premeščen v Beograd in postavljen za načelnika organizacijskega oddelka in uprave za tarife in norme v zveznem ministru za delo.

V jeseni 1951. leta se je dr. Bojan Špicar vrnil v Ljubljano in bil do 31. 3. 1953 pomočnik javnega tožilca na področju delovnih razmerij in socialnega zavarovanja, od aprila 1953 do konca junija 1974 pa direktor Republiške službe pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V tem času je bil v šolskih letih 1962–1965 višji predavatelj na Ekonomski fakulteti v Ljubljani v drugem letniku za predmet »uvod v sistem socialne varnosti in obratostlove socialnega zavarovanja«, v četrtem letniku pa za predmet »socialna politika«. Pedagoško znanstveni svet Pravne fakultete v Ljubljani mu je 20. 5. 1974 podelil habilitacijo izrednega profesorja za pet let za predmet »socialna varnost«. Ta svet ga je 2. 4. 1980 ponovno izvolil za dobo petih let v isti naziv za isti predmet.

S 1. julijem 1974 je bil izvoljen za generalnega sekretarja Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Skupnosti zdravstvenega zavarovanja Jugoslavije, medtem pa je bil 7. 10. 1974 imenovan tudi za člana Inštituta za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

Po upokojitvi leta 1979 je do pomladi 1992 opravljal neprofesionalno delo sodnika Republiškega sodišča združenega dela v senatu za delovna razmerja in socialno zavarovanje.

Vse svoje življenje po osvoboditvi je posvetil proučevanju in izvajanju ukrepov socialne varnosti tako v nacionalnem kot tudi v mednarodnem merilu.

Dr. Bojan Špicar je poskrbel za sprejem normativnih aktov, na podlagi katerih so gorski nosači, ki so med obema vojnama in prva leta po letu 1945 z nošenjem hrane oskrbovali planinske postojanke, lahko uveljavili določen obseg pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Na področju stikov z mednarodnimi organizacijami naj omenim le delo v Mednarodnem združenju za socialno varnost, za

kar je v tej organizaciji prejel priznanje z medaljo za zasluge.

Naš planinski Bojan je bil 17. 3. 1967 izvoljen za predsednika planinskega društva Ljubljana-Matica. Na tej funkciji je ostal do 1973. leta, ponovno pa je bil za eno leto izvoljen za predsednika leta 1979. Čas, v katerem je bil predsednik društva, je pomenil nov izziv za planinstvo, ki naj bi svoj program razširilo med članstvo, vključujoč aktivno delo pri obnovi in vzdrževanju planinskih bivalnih objektov in nadelavi varovanih visokogorskih poti, kar je pogojeval povečan obisk obeh triglavskih postojank.

Februarja 1968 je društvo vstopilo v 75-letnico svojega delovanja kot prvo planinsko društvo na Slovenskem. To mu je bil dodaten izziv za nadaljevanje in bogatitev ideje slovenskega planinstva. PD Ljubljana-Matica se je uveljavilo z vsem svojim potencialom najstarejšega in največjega planinskega društva na organizacijskem, alpinističnem, izletniškem in kulturnem področju. Iz tega jedra so nastala mnoga društva v delovnih kolektivih in nekatera krajevna na območju velike Ljubljane. Alpinistični odsek Matice je imel vsa leta s svojim delovanjem v resnici matični pomen zaradi svoje stanovitosti, iniciativnosti in uspešnosti. Bojan Špicar je v društvu poglobljil pojmovanje zmernega planinstva in sprejel osvajanje novih idej alpinizma, ki je vodilo k večjemu tehničnemu napredku in k višjim oblikam alpinističnih uspehov. Zavedal se je, da je poglobljeno delo pri vzgoji članstva in mladine osnovna naloga vodstva društva. Več članstva pomeni več takih, ki sprejemajo ideje pravega planinstva ne samo v besedah, temveč predvsem v dejanjih, spoštujejo duhovno svobodo in ustvarjajo v gorskem svetu tisto vzdušje, zaradi katerega gredo v gorsko tišino in izvirmo naravo, s svojim obnašanjem pa nevsiljivo izobražujejo člane.

Za svoje delo je dr. Bojan Špicar prejel več državnih in planinskih priznanj. Od državnih naj omenim le Red jugoslovanske zvezde z zlatim vencem za delo na področju

mednarodnih stikov socialnega zavarovanja. Planinska pa naj naštejemo kar vsa: srebrni in zlati častni znak Planinske zveze Slovenije, zlati častni znak Planinske zveze Jugoslavije, zlati znak za zasluge PD Ljubljana-Matica in zlato značko društva upokojencev Slovenije. V letu 1993 je prejel tudi Bloudkovo zlato značko za dolgoletno in uspešno delo na področju športa.

Dragi naš dr. Bojan Špicar, prejmi čestitke vseh svojih sodelavcev, prijateljev, znancev, športnih entuziastov – vseh, ki smo se in so se kakorkoli srečali s Teboj!

Marjan Oblak

Savinova plaketa za Boža Jordana

Ob letošnjem kulturnem prazniku je na osrednji proslavi v občini Žalec Savinovo plaketo, priznanje občine Žalec, prejel **Božo Jordan**. V obraz-

Na Črno prst

SLAVICA ŠTIRN

*Bilo je hladno,
v dolini megla.*

*Bukev otresa
rumene cekine,*

*javor razprte
dlani.*

*Prešla sem nežne,
tihe planine;*

*kulise –
bele skale.*

*Na vrhu
otožnost.*

*Južni veter
polegal je travnati breg*

*in z ihto
gnetel oblake.*

*Nisem videla –
juga.*